

ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

О. Коцюрба, кандидат економічних наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет

В умовах цифрової трансформації економіки та модернізації податкових систем податкове планування набуває особливого значення як інструмент фінансового менеджменту підприємства. Цифровізація податкового адміністрування змінює підходи до взаємодії між платниками податків і контролюючими органами, забезпечуючи автоматизацію облікових процесів, електронний документообіг, дистанційний контроль та використання аналітичних технологій для моніторингу податкових ризиків [1; 2].

Податкове планування являє собою систему управлінських рішень, спрямованих на оптимізацію податкових платежів у межах чинного законодавства з урахуванням стратегічних цілей підприємства. Його основною метою є формування раціональної податкової політики, яка забезпечує мінімізацію податкових ризиків, підвищення ефективності використання фінансових ресурсів та зміцнення фінансової стійкості суб'єкта господарювання [3].

Цифровізація податкового адміністрування в Україні здійснюється шляхом розвитку електронного кабінету платника податків, автоматизованого моніторингу податкових накладних, впровадження е-аудиту, використання технологій Big Data та цифрових сервісів Державної податкової служби. Зазначені інструменти сприяють підвищенню прозорості податкових процесів, скороченню адміністративних витрат та покращенню якості податкового контролю [2; 4]. Водночас підприємства змушені адаптувати власні механізми податкового планування до нових цифрових вимог.

Важливою особливістю сучасного податкового планування є використання інтегрованих інформаційних систем управління підприємством, які забезпечують автоматичне формування податкової звітності, контроль правильності нарахування податкових зобов'язань та прогнозування податкового навантаження. Це дозволяє оперативно оцінювати фінансові наслідки управлінських рішень і зменшувати ризики податкових порушень [5].

Ефективність податкового планування значною мірою залежить від рівня цифрової зрілості підприємства. Використання сучасних програмних продуктів для бухгалтерського обліку та фінансового аналізу забезпечує автоматизацію податкових розрахунків, своєчасне виявлення потенційних ризиків та підвищення достовірності фінансової інформації [6]. Крім того, застосування штучного інтелекту та предиктивної аналітики відкриває нові можливості для прогнозування змін податкового законодавства та оцінювання їх впливу на фінансові результати підприємства [7].

Серед основних переваг цифровізації податкового адміністрування для підприємств можна виділити скорочення витрат часу на виконання податкових процедур, підвищення точності розрахунків, зниження ризику штрафних санкцій та покращення якості фінансового планування [1; 4]. Водночас цифровізація породжує нові виклики, пов'язані з кібербезпекою, захистом конфіденційної інформації, необхідністю модернізації програмного забезпечення та підвищенням цифрових компетентностей працівників [2].

Світовий досвід свідчить про активне впровадження цифрових технологій у діяльність податкових органів. Використання предиктивної аналітики та штучного інтелекту дозволяє податковим адміністраціям підвищувати ефективність контролю, виявляти ризикові операції та оптимізувати процедури аудиту [7]. Це зумовлює необхідність удосконалення внутрішніх систем податкового планування підприємств і забезпечення їх інтеграції з цифровими платформами державного управління.

Отже, податкове планування в умовах цифровізації податкового адміністрування виступає важливим інструментом фінансового менеджменту підприємства. Його ефективне використання сприяє оптимізації податкового навантаження, підвищенню фінансової стійкості та забезпеченню конкурентоспроможності суб'єктів господарювання. Подальший розвиток цифрових технологій вимагатиме від підприємств удосконалення методів податкового планування та впровадження сучасних аналітичних інструментів для прийняття управлінських рішень [3; 5; 7].

Список літератури

1. Андросюк Ю. В. Трансформація податкової системи України в умовах цифровізації. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2025. № 24. С. 167-175. DOI: 10.32782/2708-0366/2025.24.17.
2. Голинський Ю. О. Цифрові інструменти та технології в системі податкового адміністрування України: аналіз, класифікація та проблеми впровадження. Вісник ЛТЕУ. Економічні науки. 2025. № 84. С. 178-183. DOI: 10.32782/2522-1205-2025-84-21.
3. Панасейко І., Панасейко С., Панасейко М. Tax Planning as a Component of the Tax Policy of an Enterprise and a Factor for Optimization of the Tax Burden. Економіка та суспільство. 2025. № 82. DOI: 10.32782/2524-0072/2025-82-13.
4. Ткачик Ф., Сішук М. Моніторинг впливу цифрових технологій на ефективність адміністрування податкових платежів. Економіка та суспільство. 2025. № 81. DOI: 10.32782/2524-0072/2025-81-164.
5. Лесик Л. І. Інтеграція українського податкового адміністрування в цифровий європейський простір. Вісник ЛТЕУ. Економічні науки. 2025. № 83. С. 236-244. DOI: 10.32782/2522-1205-2025-83-33.
6. Вінницька О. Цифровізація податкових відносин як інструмент досягнення цілей сталого розвитку. Економічні горизонти. 2025. № 2(31). С. 100-109. DOI: 10.31499/2616-5236.2(31).2025.330130.
7. Staudinger S., Schuetz C. G., Luketina M. Exploring the Use of Predictive Analytics by Austrian Tax Authorities: A Qualitative Study within the Task-Technology Fit Model. 2025. <https://arxiv.org/pdf/2507.15379v1>
8. Sidliar V., Gerchakivskyi S., Koss S. Digitalization of Tax Administration in the Context of Improving the Efficiency of Taxation of Small and Medium-Sized Businesses. World of Finance. 2024. № 4(81). Pp. 75-88. DOI: 10.35774/sf2024.04.075.